

CAMPI QUI PUGUI QUE ARRIBEN ELS POETES

NOTES A L'ENTORN DE "VACANCES PAGADES"

Hi ha coses massa pures per a ser dites o només pensades. Però els poetes, incontinentes, verbosos, gosen inquietar les zones inefables amb triades paraules al capdavant estúpides.

PERE QUART

«Vacances Pagades», després del magnífic pròleg de Sergi Beser, no necessita presentació. Amb tot, donarem unes breus referències del marc exterior d'aquesta composició de vint-i-cinc poemes, idèntic nombre que en la seva primera obra: **Les Decapitacions**. També cal dir que en la darrera edició han estat inclosos cinc poemes més d'**Altres poemes**. En total, doncs, comptant com una sola unitat les **Sis endevinalles**, una trentena de poemes que oscil·len entre la sàtira i la crítica ideològica, passant per la problemàtica personal del poeta i les referències a diversos poetes, com poden ser les dedicades a Ribba o Machado.

Joan Oliver, és a dir, poèticament Pere Quart, conjumina la vida de poeta i l'expressió de la poesia. Josep Ferrater i Mora coneix la fusta que treballa i amb el seu amè ribot, ens retalla les possibles asprors, els nusos ja ens el ha tret en Sergi Beser, per a facilitar-nos la lectura d'un llibre clàssic dins la nostra moderna poesia, com ja assevera el tàndem Molas-Castellet i altres comentaristes com C. Miralles, J. Fuster... Pere Quart cristallitza en aquest recull de poemes la dita que serví a Antoni Juglar dins **Rodes de Molí** per a introducció al seu assaig: «no és aquesta la manera, certament! de fer camí». Aquests mots ja ens assenyalen per on aniran els trets de l'autor del **Bestiari**.

Hom, amb visió verlainiana o un xic «universalista», podria assegurar que els poemes de **Vacances Pagades** són poesia; podem tornar fàcilment la frase a l'inrevés. Repetim els mots del poeta H. M. Enzensberger contestant la pregunta «què és poesia?», «no ho sé». Mes, foragitant mals pensaments i anant al gra, que per això ens paguen, cal dir «sense els ets i uts, els escarafalls i la xerrameca dels crítics: és bona —aqueta poesia— o és dolenta?». Responent a l'interrogant plantejada per Ferrater i Mora cal transcriure: «és bona. Or de llei, mercaderia garantida». Sembla que donem voltes al voltant de conceptes tronats i envellits, que són contradictoris, però de contradiccions tot n'és ple, podem dir, parafrasejant en Foix (1), no hi fa res que aquesta poesia no sigui lírica, ni simbolista, ni... és la vida nua, la real, la present i la del poeta, en certa manera la de la societat i la de la contradicció:

El homes orgullosos i feliços donen lleis a la fe i a la misèria (dels altres);

la de crítica a la folla organització mundial:

Definitivament els àngels callen. Hi ha bona voluntat en els agònics, la pau només es troba en les dormides, potser entre megalòmans lluu la glòria.
Aquí baix fins els déus són infeliços!

(1) Ja el poeta Walt Whitman deia: «Em contradic?, doncs molt bé, em contradic». I el mateix Pere Quart a **Circumstàncies (Notes provisionals sobre poesia)** diu: «Reivindiquem el dret a errar i a contradir-nos».

Es la vida de respectes i reverències, de fàstics i hipocresies, tant per el poeta com per a l'home normal:

«No us fieu del poeta que no gosa desafiar el ridícul».

(Notes provisionals sobre poesia).

I, encara, en una altra obra, afegeix:

«No oblidó pas que la moral burgesa, en la qual ens banyem ara com ara, exigeix, sobretot, guardar les formes!».

(Biografia de Lot i altres proses).

El poeta respon a aquest crit d'ordre, de silenci, d'exigències, amb un bràmul que li surt, raonadament, d'una manera espontània d'acord amb la seva vida i experiències històriques i mentals sofertes:

«Perquè hem de viure, noia, què deixons!»

I mantenir les coses i les cases en ordre i bon estat».

Però no tot és navegar contracorrent i discrepar quan es pot. El poeta, assenyala Beser, manté una actitud individualista, d'acord amb una concepció burgesa, àdhuc estant allunyat d'una classe a la qual pertanyia, puix que tenia una casassa i un jardí quan els altres anaven per l'hortet i la caseta, d'acord amb una tradició econòmico-social que li ha fer adoptar, en part, aquest crit de rebellia:

«Criden les veus de la terra. Au, companys, enarborem-la! La fe dels avis desaconsella bombes. Del cel ningú no s'escapa. Què són els àngels? Volves voladores».

El poeta manté dins el constant esperit de crítica i d'amargor una esclletxa per a l'esperança:

«Hi ha gent cruel, és cert, hi ha mala bava. Riallades de sang. Però la bona vida bona ens sorprèn cada dia per la primera i dolça volta».

Fodríem parlar de les constants típiques dins la poesia de Pere Quart, de la temàtica bíblica, de les relacions històriques, de la gran popularitat que han assolit els poemes: **Vacances Pagades, Lletania, La Croada, Cançoneta noucentista del mal camí, Aria del diumenge...** però l'espai destinat a una nota introductòria s'acaba, i Pere Quart en la clàusula que modifica el seu testament diu:

«Us lleigo, amic, senzillament, els tres quefers humils de sempre: viure (i menjar) amb decòrum cada dia si podeu, endegar cobejança i luxúria; pensar (creure o dubtar).

I això no és tot.

JOSEP M. FIGUERES

PERE QUART. Vacances Pagades. Edicions PROA, Barcelona, 1972. Col. «Els llibres de l'Ossa menor», 13. 161 pàgs. Presentació de J. Ferrater i pròleg de Sergi Beser.